

เส้นทางพัฒนาก้าวเข้าสู่การเป็นผู้สอนกีฬาวอลเลย์บอล

The Developmental Journey Towards Becoming a Volleyball Coach

ฤทธิ์ชัย บิดา¹ ธารินทร์ ก้านเหลือง²

Rittichai Bida, Tharin Kanlueng

บทคัดย่อ (Abstract)

การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาเป็นการกำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติของบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมให้มีความสามารถในการด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในวิชาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ชาติและกรมพลศึกษา ซึ่งมีพันธกิจและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาบุคลากรด้านการพลศึกษา สุขภาพ กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีการพัฒนาตนเองของมาสโลว์ ซึ่งเชื่อว่าการพัฒนาตนเองของบุคคลนั้นเป็นกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น โดยบุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับกันตามความสำคัญ ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพียงพอ โดยเริ่มดำเนินการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ด้วยความร่วมมือกับสถาบันวิชาการชั้น และที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร จัดทำสื่อและคู่มือประกอบการฝึกอบรม และจัดการฝึกอบรมสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา นักบริหารจัดการกีฬา และผู้นำนันทนาการ เพื่อให้เกิดบุคลากรที่มีความสามารถและมีจำนวนเพียงพอกระจายตัวอยู่ในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรด้านการกีฬาตามมาตรฐานวิชาชีพ กรมพลศึกษาได้จัดทำมาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬา ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐาน และแบบประเมินผล เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพ และผ่านเกณฑ์การประเมินสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานอาชีพ ซึ่งถือเป็นการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพด้านการพลศึกษาและการกีฬา ทั้งยังเป็นการรับรองคุณสมบัติของบุคลากรในด้านนี้ การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาประเภทต่างๆ เช่น วอลเลย์บอล บาสเกตบอล แฮนด์บอล และวูตบอล เป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพการกีฬาในประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาทางการกีฬามีมาตรฐานสูงยิ่งขึ้นในอนาคต

คำสำคัญ (Keywords): เส้นทางพัฒนา; ผู้สอน; กีฬาวอลเลย์บอล

Received: 2024-12-03 Revised: 2024-12-11 Accepted: 2024-12-12

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน Doctoral degree student, Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus. Corresponding author email: Nueng1334@outlook.co.th

² คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน Faculty of Education and Development Science, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus

Abstract

The development of professional standards for sports coaches involves establishing the characteristics and qualifications of individuals who have undergone training to ensure they possess the necessary knowledge, skills, and professional attitude to perform their duties effectively. The National Strategy and Department of Physical Education, responsible for developing personnel in physical education, health, sports, recreation, sports science, and related fields, along with Maslow's theory of self-development, which emphasizes the hierarchical process of human needs, have focused on promoting and developing quality leaders with adequate standards. The process of developing professional standards began with collaboration from academic institutions and expert consultants. The Institute for the Development of Physical Education and Sports Personnel has created curricula, training materials, and manuals, as well as organized training sessions for sports coaches, referees, sports managers, and recreation leaders. This aims to produce a sufficient number of capable personnel across all regions of Thailand. Emphasizing the development of quality sports personnel in line with professional standards, the Department of Physical Education has established professional standards, including curricula, evaluation criteria, and assessment tools. Those who meet the standards and pass evaluations are qualified to practice their profession, thereby enhancing the quality of physical education and sports professions. The development of professional standards for various sports, such as volleyball, basketball, handball, and woodball, will elevate the quality and standards of sports professions in Thailand, leading to a higher standard of sports development in the future.

Keywords: Development path; Coach; Volleyball

บทนำ (Introduction)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง ประเทศไทยได้

ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาสุขภาพและพลานามัยที่ดีของประชาชนให้สมบูรณ์แข็งแรง โดยการยกระดับการบริหารจัดการด้านการกีฬาให้มีประสิทธิภาพ ประกอบกับสมาคมกีฬาต่าง ๆ ยังพัฒนาบุคลากรการกีฬาโดยเฉพาะผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพในระดับนานาชาติได้เต็มที่ และขาดระบบที่ชัดเจนและยั่งยืนในการพัฒนากีฬาจากขั้นพื้นฐานไปสู่ความเป็นเลิศ จึงทำให้ไม่สามารถชนะเหรียญรางวัลจากการแข่งขันในเวทีนานาชาติได้ตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยด่วน ผลงานของนักกีฬาไทยจะไม่สามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชน ไม่สามารถสร้างศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิให้แก่ประเทศชาติ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรได้รับการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง ทั้งนี้เพื่อให้ประสบความสำเร็จซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการกีฬาไทยต่อไป (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2565)

ผู้ฝึกสอนกีฬานั้นคือบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและแนะนำผู้เล่นหรือทีม นักกีฬาในการพัฒนาทักษะกีฬา ความเข้าใจในกติกา และการเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขัน นอกจากการให้คำแนะนำเรื่องเทคนิคแล้ว ผู้ฝึกสอนยังต้องพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจ และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักกีฬาเพื่อให้ทีมประสบความสำเร็จ ผู้ฝึกสอนต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้จัดการ การวางแผน รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจให้กับนักกีฬา หลักการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญในกีฬานั้น ๆ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญในการเป็นผู้ฝึกสอนประกอบด้วย ความรู้และความเชี่ยวชาญด้านกีฬา ผู้ฝึกสอนต้องมีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับกฎ กติกา และเทคนิคของกีฬาที่ตนฝึกสอน การสร้างแรงจูงใจและการส่งเสริมทัศนคติที่ดีผู้ฝึกสอนต้องสามารถกระตุ้นให้นักกีฬามีความมุ่งมั่น พยายามพัฒนาทักษะและรักษาความทุ่มเทในการฝึกซ้อม การวางแผนและการจัดการ ผู้ฝึกสอนต้องมีความสามารถในการวางแผนการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างเป็นระบบ การสื่อสารการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ฝึกสอน ทั้งในแง่การแนะนำเทคนิค การกระตุ้นทีม หรือการแก้ไขข้อบกพร่อง การเป็นผู้นำและการจัดการทีม การเป็นผู้นำที่ดีคือความสามารถสร้างความสามัคคีในทีม และการจัดการความขัดแย้งภายในทีม ในการพัฒนานั้นการนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบุคคลมีหลายทฤษฎีที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านความคิด พฤติกรรม และอารมณ์ สองทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบุคคลได้แก่ ทฤษฎีการพัฒนาดนเองของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) และ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Learning Theory) (ปวเรศร์ พันธยุทธ์, 2565)

กีฬาวอลเลย์บอลได้รับความนิยมไปทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นการเล่นในร่มหรือวอลเลย์บอลชายหาด ความนิยมของกีฬานี้สามารถเห็นได้จากการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติ และการเล่นวอลเลย์บอลเป็นกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มหาวิทยาลัย รวมถึงสนามเล่นกีฬาในชุมชน ปัจจัยที่ทำให้กีฬาวอลเลย์บอลได้รับความนิยมมีหลายประการ การเข้าถึงง่าย การเล่นเป็นทีม ความตื่นเต้น ในการแข่งขันระดับนานาชาติ วอลเลย์บอลเป็นกีฬาที่มีการแข่งขันระดับนานาชาติหลายรายการ เช่น โอลิมปิกเกมส์และชิงแชมป์โลก ซึ่งทำให้กีฬานี้ได้รับการสนับสนุนจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ด้วยความเป็นกีฬาที่เข้าถึงง่ายและสร้างความสนุกสนานทั้งผู้เล่นและผู้ชม กีฬานี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริม

สุขภาพร่างกายและจิตใจ แต่ยังเน้นการทำงานเป็นทีม ความสามัคคี และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ วอลเลย์บอลจึงเป็นกีฬาที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมและเพลิดเพลินได้

จากความสำคัญด้านนโยบายระดับชาติ และจุดมุ่งหมายเส้นทางการพัฒนาก้าวเข้าสู่ การเป็นผู้สอนกีฬาวอลเลย์บอล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้สอนกีฬาให้ประสบความสำเร็จ ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและการยอมรับ ความต้องการการยอมรับและเคารพตนเอง ความต้องการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและบรรลุดีกรีสูงสุดของตนในด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ หรือการใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่และแนวทางครั้งนี้เป็นตัวอย่างในการปรับใช้กับกีฬาอื่น ๆ ต่อไป

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2562) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนา สังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วม ปลุกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดย (1) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา (4) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม

โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและ สื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพ ในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อม ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับ ศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวาง ตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวาง พื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบ การศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบ สนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูด กลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (2) การป้องกันและ ควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ ที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีและ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริม บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอก ห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและ พัฒนาประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็น วิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและ นันทนาการ (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อ

พัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนา บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

กีฬาวอลเลย์บอล

กีฬาวอลเลย์บอลเป็นกีฬาประเภททีมที่เล่นกันบนสนามขนาดสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีตาข่ายกั้นระหว่างทีมทั้งสองฝ่าย การเล่นวอลเลย์บอลเน้นการใช้มือในการรับ-ส่งลูกบอลข้ามตาข่าย โดยมีเป้าหมายในการทำคะแนนจากการที่ลูกบอลตกลงในเขตของฝ่ายตรงข้าม วอลเลย์บอลเป็นกีฬาที่พัฒนาทักษะด้านการเคลื่อนไหว ความคล่องตัว การประสานงานของทีม และความสามารถในการคิดอย่างรวดเร็ว ต้นกำเนิดของกีฬาวอลเลย์บอล กีฬาวอลเลย์บอลมีต้นกำเนิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดย วิลเลียม จี. มอร์แกน (William G. Morgan) เป็นผู้ริเริ่มกีฬานี้ในปี ค.ศ. 1895 มอร์แกนเป็นผู้ฝึกสอนด้านการออกกำลังกายของสมาคม YMCA (Young Men's Christian Association) และเขาต้องการสร้างกีฬาที่ไม่ใช้การปะทะกันแบบกีฬาเบสบอล แต่ยังคงให้ความสนุกสนานและเหมาะสมกับทุกวัย แรกเริ่ม กีฬานี้ถูกเรียกว่า “มินโทเน็ตต์” (Mintonette) ซึ่งมีลักษณะการเล่นคล้ายกับปัจจุบัน แต่ในปี 1896 อาจารย์จากวิทยาลัยสปริงฟิลด์เสนอให้เปลี่ยนชื่อเป็น “วอลเลย์บอล” (Volleyball) เนื่องจากการเล่นหลักของกีฬานี้คือการ “วอลเลย์” หรือการตีลูกบอลให้ลอยข้ามตาข่าย โดยในช่วงแรกกติกาการแข่งขันมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นรูปแบบที่เราเห็นในปัจจุบัน การแข่งขันวอลเลย์บอลมีหลายประเภทตามระดับและรูปแบบของการเล่น โดยสามารถแบ่งเป็นการแข่งขันในร่ม (Indoor Volleyball) และการแข่งขันวอลเลย์บอลชายหาด (Beach Volleyball) การแข่งขันวอลเลย์บอลในร่มเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมสูงสุด และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ในการแข่งขันระดับโลก กติกาจะถูกกำหนดโดยสหพันธ์วอลเลย์บอลนานาชาติ (FIVB - Fédération Internationale de Volleyball) ซึ่งเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1947 เพื่อควบคุมการแข่งขันระดับนานาชาติ (สมาคมกีฬาวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทย, 2565) การแข่งขันวอลเลย์บอลระดับโลกที่มีชื่อเสียง ได้แก่

โอลิมปิกเกมส์ (Olympic Games) วอลเลย์บอลเป็นหนึ่งในกีฬาที่แข่งขันในโอลิมปิกตั้งตั้งแต่ปี ค.ศ. 1964 โดยเริ่มจากประเภทในร่ม และภายหลังได้มีการเพิ่มประเภทชายหาดในปี ค.ศ. 1996

ชิงแชมป์โลก (FIVB Volleyball World Championship) จัดขึ้นทุก 4 ปี โดยทีมชั้นนำจากทั่วโลกมารวมตัวกันเพื่อชิงแชมป์ระดับโลก

วอลเลย์บอลเนชั่นส์ลีก (Volleyball Nations League) รายการแข่งขันที่รวมทีมจากหลายประเทศเข้ามาแข่งขันกันในแต่ละฤดูกาล

การแข่งขันระดับเอเชีย (Asian Volleyball Championship) เป็นการแข่งขันระดับทวีปที่ได้รับความนิยมในเอเชีย โดยมีทีมจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมแข่งขัน

กีฬาวอลเลย์บอลได้รับความนิยมไปทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นการเล่นในร่มหรือวอลเลย์บอลชายหาด ความสำเร็จของกีฬานี้สามารถเห็นได้จากการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติ และการเล่น

วอลเลย์บอลเป็นกิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน มหาวิทยาลัย รวมถึงสนามเล่นกีฬาในชุมชน ปัจจัยที่ทำให้กีฬาวอลเลย์บอลได้รับความนิยมมีหลายประการ

1. การเข้าถึงง่าย วอลเลย์บอลเป็นกีฬาที่ไม่ต้องใช้พื้นที่หรืออุปกรณ์มากเกินไป แค่มีลูกบอลและตาข่ายก็สามารถเล่นได้แล้ว นอกจากนี้ยังมีรูปแบบที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย
2. การเล่นเป็นทีม วอลเลย์บอลเน้นการประสานงานของทีม ซึ่งช่วยสร้างความสามัคคีและการทำงานร่วมกัน ทำให้เป็นกีฬาที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมในโรงเรียนและองค์กร
3. ความตื่นเต้น การแข่งขันวอลเลย์บอลมีความตื่นเต้นและรวดเร็ว ซึ่งทำให้ผู้ชมสามารถติดตามเกมได้อย่างต่อเนื่อง และทำให้กีฬานี้เป็นที่นิยมในหมู่แฟนกีฬา
4. การแข่งขันระดับนานาชาติ วอลเลย์บอลเป็นกีฬาที่มีการแข่งขันระดับนานาชาติหลายรายการ เช่น โอลิมปิกเกมส์และชิงแชมป์โลก ซึ่งทำให้กีฬานี้ได้รับการสนับสนุนจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

นอกจากนี้ วอลเลย์บอลชายหาดยังเป็นที่นิยมอย่างมากในภูมิภาคที่มีชายหาด เช่น สหรัฐอเมริกา บราซิล และประเทศในแถบทะเลแคริบเบียน การเล่นบนทรายเพิ่มความท้าทายและความน่าสนใจให้กับการแข่งขันอีกระดับหนึ่ง วอลเลย์บอลเป็นกีฬาที่มีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบการเล่นและประเภทของการแข่งขัน กีฬานี้มีต้นกำเนิดจากประเทศสหรัฐอเมริกาและเติบโตขึ้นเป็นกีฬาระดับโลก ความนิยมของวอลเลย์บอลยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยความเป็นกีฬาที่เข้าถึงง่ายและสร้างความสนุกสนานทั้งผู้เล่นและผู้ชม กีฬานี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจ แต่ยังเน้นการทำงานเป็นทีม ความสามัคคี และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ วอลเลย์บอลจึงเป็นกีฬาที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมและเพลิดเพลินได้

ผู้ฝึกสอนกีฬา

ผู้ฝึกสอนกีฬาหมายถึงบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและแนะนำผู้เล่นหรือทีม นักกีฬาในการพัฒนาทักษะกีฬา ความเข้าใจในกติกา และการเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขัน นอกจากการให้คำแนะนำเรื่องเทคนิคแล้ว ผู้ฝึกสอนยังต้องพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจ และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักกีฬาเพื่อให้ทีมประสบความสำเร็จ ผู้ฝึกสอนต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้จัดการ การวางแผน รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจให้กับนักกีฬา หลักการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญในกีฬานั้น ๆ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญในการเป็นผู้ฝึกสอนประกอบด้วย (นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, และจิรกรณ์ ศิริประเสริฐ, 2565)

1. ความรู้และความเชี่ยวชาญด้านกีฬา ผู้ฝึกสอนต้องมีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับกฎ กติกา และเทคนิคของกีฬาที่ตนฝึกสอน การทำงานนี้อาจครอบคลุมตั้งแต่ทักษะพื้นฐานไปจนถึงการวางแผนกลยุทธ์ในการแข่งขัน

2. การสร้างแรงจูงใจและการส่งเสริมทัศนคติที่ดีผู้ฝึกสอนต้องสามารถกระตุ้นให้นักกีฬามีความมุ่งมั่น พยายามพัฒนาทักษะและรักษาความทุ่มเทในการฝึกซ้อม การสร้างแรงจูงใจที่ดีช่วยให้ผู้เล่นรักษาผลงานในการแข่งขันได้ดีขึ้น

3. การวางแผนและการจัดการ ผู้ฝึกสอนต้องมีความสามารถในการวางแผนการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างเป็นระบบ รวมถึงการประเมินผลการฝึกซ้อมและการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เล่นสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

4. การสื่อสารการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ฝึกสอน ทั้งในแง่การแนะนำเทคนิค การกระตุ้นทีม หรือการแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้ฝึกสอนต้องสามารถสื่อสารกับนักกีฬาอย่างชัดเจนและสร้างความเข้าใจร่วมกัน

5. การเป็นผู้นำและการจัดการทีม การเป็นผู้นำที่ดีคือการสามารถสร้างความสามัคคีในทีม และการจัดการความขัดแย้งภายในทีม ผู้ฝึกสอนต้องสามารถรับฟังและให้คำแนะนำกับนักกีฬาอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการฝึกซ้อมและแข่งขัน

ผู้ฝึกสอนมืออาชีพ

ผู้ฝึกสอนมืออาชีพเป็นผู้ฝึกสอนที่ทำงานในระดับการแข่งขันสูงและมีความรู้ความสามารถเชิงลึกในด้านการจัดการทีมกีฬา โดยมักจะทำงานในองค์กรกีฬา สโมสร หรือนักกีฬามืออาชีพ ความรับผิดชอบของผู้ฝึกสอนมืออาชีพมีมากกว่าการฝึกสอนทั่วไป และครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้ (นพพร จันทราธิ, คุณัตว์ พิธพรชัยกุล, นกสรณี ละไพจิตร, และนรินทรา จันทศร, 2556)

1. การพัฒนาทางกายภาพและจิตใจ ผู้ฝึกสอนมืออาชีพจะทำงานร่วมกับนักกีฬาทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีการออกแบบโปรแกรมการฝึกซ้อมที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มความสามารถทางกายภาพ พร้อมทั้งเสริมสร้างความมั่นใจ ความรับผิดชอบ และการจัดการความกดดันของนักกีฬา

2. การวิเคราะห์และการประเมินผลการฝึกสอนมืออาชีพต้องอาศัยการวิเคราะห์ทักษะของนักกีฬาอย่างละเอียด เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน แล้ววางแผนเพื่อปรับปรุงทักษะเหล่านั้น นอกจากนี้ ยังต้องประเมินผลการแข่งขันและฝึกซ้อมเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้เหมาะสมในอนาคต

3. ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬามืออาชีพจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา เช่น การฟื้นฟูร่างกาย โภชนาการ การป้องกันการบาดเจ็บ และการใช้เทคโนโลยีช่วยในการพัฒนาการฝึกซ้อม

4. การสร้างแผนการฝึกที่ยืดหยุ่น ผู้ฝึกสอนมืออาชีพต้องสามารถปรับแผนการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักกีฬาในช่วงเวลาต่าง ๆ รวมถึงสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การบาดเจ็บของนักกีฬา หรือการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในระหว่างการแข่งขัน

ทฤษฎีการฝึกสอนกีฬา

การฝึกสอนกีฬาอาศัยหลักการจากทฤษฎีหลายแขนงที่ช่วยให้นักกีฬาและทีมสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ทฤษฎีที่สำคัญบางส่วน ได้แก่

1. ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดจากการมีประสบการณ์ตรง ผู้ฝึกสอนสามารถนำหลักการนี้ไปใช้ในการสร้างสถานการณ์ที่เหมาะสมให้นักกีฬาได้ลองผิดลองถูกและปรับปรุงตัวเองจากการฝึกซ้อมจริง

2. ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) แรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อนักกีฬา ทฤษฎีการฝึกสอนเน้นการสร้างแรงจูงใจทั้งภายใน (ความพึงพอใจจากการเล่น) และภายนอก (รางวัลหรือการยอมรับจากสังคม) ผู้ฝึกสอนจะต้องหาวิธีที่เหมาะสมในการกระตุ้นให้นักกีฬามีแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง

3. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้เน้นการใช้การเสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement) เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่ต้องการ เช่น การให้คำชมเชยเมื่อผู้เล่นทำได้ดี หรือการให้รางวัลสำหรับการพัฒนา ผู้ฝึกสอนควรใช้ทฤษฎีนี้เพื่อกระตุ้นให้นักกีฬาพยายามพัฒนาตัวเองมากขึ้น

4. ทฤษฎีการเป็นผู้นำแบบปฏิสัมพันธ์ (Transformational Leadership Theory) ทฤษฎีนี้เน้นว่าผู้นำหรือผู้ฝึกสอนที่ดีไม่เพียงแต่สั่งการ แต่ยังเป็นผู้นำที่สร้างแรงบันดาลใจและให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่ผู้ตาม การฝึกสอนในลักษณะนี้จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ฝึกสอนและนักกีฬา

สรุป การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้ในด้านเทคนิคกีฬานั้นๆ แต่ยังต้องมีทักษะการสื่อสาร การสร้างแรงจูงใจ และการวางแผนที่ดี โดยผู้ฝึกสอนมืออาชีพมีความเชี่ยวชาญ และสามารถพัฒนาทั้งด้านร่างกายและจิตใจของนักกีฬา นอกจากนี้ การใช้ทฤษฎีการฝึกสอนต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์และทฤษฎีการเสริมแรง ช่วยให้ผู้ฝึกสอนสามารถส่งเสริมการพัฒนาของนักกีฬาได้อย่างเต็มที่

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบุคคล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบุคคลมีหลายทฤษฎีที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านความคิด พฤติกรรม และอารมณ์ สองทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบุคคลได้แก่ ทฤษฎีการพัฒนาดนเองของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) และ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Learning Theory) (อิทธิพนธ์ วรนิธิภาคย์, 2023)

ภาพที่ 1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

1. ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ทฤษฎีนี้ถูกพัฒนาโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ในปี 1943 ซึ่งเชื่อว่าการพัฒนาตนเองของบุคคลนั้นเป็นกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น โดยบุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับกันตามความสำคัญ ทฤษฎีนี้มักจะแสดงในรูปแบบของพีระมิดที่มีห้าชั้นหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย

1.1 ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ (Physiological Needs) ความต้องการที่จำเป็นต่อการอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ อากาศ และการพักผ่อน

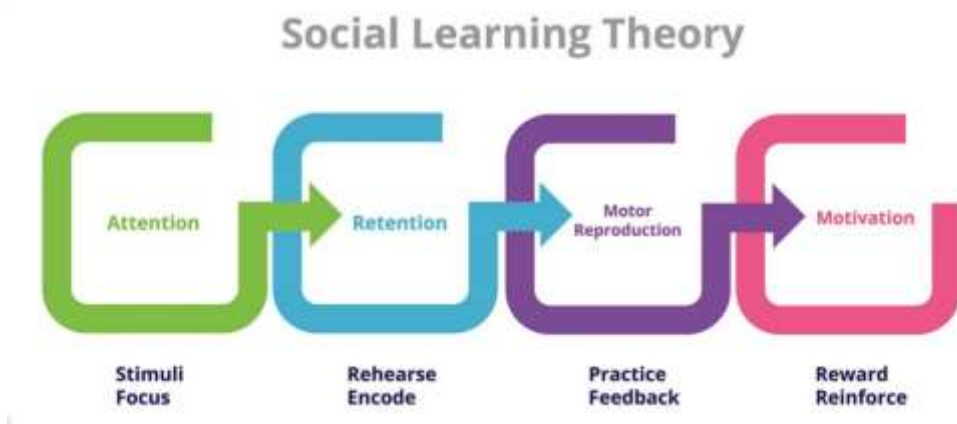
1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการที่จะรู้สึกปลอดภัยจากอันตรายทางกายและจิตใจ เช่น การมีบ้านที่มั่นคง การมีงานทำ

1.3 ความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and Belongingness Needs) ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การมีครอบครัว เพื่อน หรือความรักจากผู้อื่น

1.4 ความต้องการการยอมรับและเคารพตนเอง (Esteem Needs) ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและมีความเคารพต่อตนเอง

1.5 ความต้องการพัฒนาศักยภาพสูงสุด (Self-actualization Needs) ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนในด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ หรือการใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่

ทฤษฎีของมาสโลว์ชี้ให้เห็นว่า บุคคลจะไม่สามารถพัฒนาขึ้นไปสู่ระดับที่สูงกว่าได้ หากความต้องการในระดับพื้นฐานยังไม่ได้รับการตอบสนอง การพัฒนาตนเองจะเริ่มเมื่อความต้องการพื้นฐานถูกตอบสนองแล้ว บุคคลจึงจะสามารถไล่ตามความต้องการที่สูงขึ้นในระดับต่อไป

ภาพที่ 2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Learning Theory)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Learning Theory)

Bandura, A. (1971). ทฤษฎีนี้พัฒนาโดย อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ในปี 1961 โดยแบนดูราเสนอว่าการพัฒนาตนเองของบุคคลนั้นเกิดขึ้นจากการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งรวมถึงปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม แบนดูราเชื่อว่าบุคคลไม่ได้พัฒนาตัวเองจากการลองผิดลองถูกเพียงอย่างเดียว แต่เรียนรู้จากการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมและผลลัพธ์ของผู้อื่น องค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่

2.1 การให้ความสนใจ (Attention) ประกอบด้วยกิจกรรมซึ่งเลียนแบบตัวอย่าง (เป็นสิ่งที่น่าสนใจ สร้างความรู้สึกในใจ ชับซ้อน ปรากฏอยู่ทั่วไป มีคุณค่าพอที่จะนำไปใช้ต่อ) และลักษณะการสังเกต ศักยภาพในการรับรู้ ระดับความตื่นตัว มุมมอง สิ่งที่ต้องย้ำในอดีต

2.2 การเก็บรักษา (Retention) การตีความและกำหนดความหมายของคำพูดและสัญลักษณ์ต่างๆ การจัดระเบียบข้อมูลในสมอง การซ่อมใช้คำพูดและสัญลักษณ์ รวมทั้งการสั่งงานทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้วย

2.3 การสั่งงานทางระบบประสาทให้ทำซ้ำ (Motor reproduction) ศักยภาพทางกายภาพ การสังเกตการทำซ้ำของตนเอง การโต้ตอบที่แม่นยำ

2.4 แรงจูงใจ (Motivation) เป็นเรื่องภายนอก ประสบการณ์ที่เกิดจากการจินตนาการด้วยการดูหรืออ่านเกี่ยวกับคนอื่นและตอกย้ำด้วยตนเอง

สรุป ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมีผลสำคัญในการอธิบายว่าการเรียนรู้ของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นจากการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังมาจากการสังเกตและการโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งนี้ยังช่วยอธิบายการพัฒนาตนเองในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของมาสโลว์และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา เป็นทฤษฎีที่สำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล มาสโลว์เน้นไปที่ความต้องการของมนุษย์ที่เรียงลำดับจากพื้นฐานสู่ความสำเร็จสูงสุด ขณะที่แบนดูราเน้นการเรียนรู้จากการสังเกตและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งสองทฤษฎีช่วยให้เรา

เข้าใจมากขึ้นว่าบุคคลพัฒนาตนเองในบริบทต่าง ๆ อย่างไร ทั้งในด้านการพัฒนาทางกายภาพ อารมณ์ และสังคม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบุคคลมีอยู่หลากหลาย แต่ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและมีผลต่อการศึกษาและการพัฒนาตัวบุคคลในระดับต่าง ๆ คือ ทฤษฎีการพัฒนาการทางจิตสังคมของ Erik Erikson และทฤษฎีการพัฒนาตนเอง (Self-Actualization) ของ Abraham Maslow ทั้งสองทฤษฎีมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน แต่สามารถเสริมกันได้ในการทำ ความเข้าใจการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านจิตใจและความต้องการส่วนตัว

บทสรุป

การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาเป็นการกำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติของบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมให้มีความสามารถในการด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในวิชาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมพลศึกษา ซึ่งมีพันธกิจและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาบุคลากรด้านการพลศึกษา สุขภาพ กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีการพัฒนาตนเองของมาสโลว์ ทฤษฎีนี้ถูกพัฒนาโดย อับราฮัม มาสโลว์ ซึ่งเชื่อว่าการพัฒนาดังกล่าวของบุคคลนั้นเป็นกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น โดยบุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับกันตามความสำคัญ ทฤษฎีนี้มักจะแสดงในรูปแบบของพีระมิด ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้และมีคุณภาพและมาตรฐานเพียงพอ โดยเริ่มดำเนินการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ด้วยความร่วมมือกับสถาบันวิชาการชั้นนำ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยบูรพา และที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร จัดทำสื่อและคู่มือประกอบการฝึกอบรม และจัดการฝึกอบรมสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา นักบริหารจัดการกีฬา และผู้นำนันทนาการ เพื่อให้เกิดบุคลากรที่มีความสามารถและมีจำนวนเพียงพอ กระจายตัวอยู่ในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ ไทย มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรด้านการกีฬาตามมาตรฐานวิชาชีพ กรมพลศึกษาได้จัดทำมาตรฐานวิชาชีพบุคลากรด้านการกีฬา ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐาน และแบบประเมินผล เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมดังกล่าวเน้นให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานอาชีพ ซึ่งถือเป็นภาระระดับคุณภาพของวิชาชีพด้านการพลศึกษาและการกีฬา ทั้งยังเป็นการรับรองคุณสมบัติของบุคลากรในด้านนี้ การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาประเภทต่างๆ เช่น วอลเลย์บอล บาสเกตบอล แอนด์บอล และวู้ดบอล เป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพการกีฬาในประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาทางการกีฬามีมาตรฐานสูงขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). *แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2565-2570)*. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย
- ปวเรศร์ พันธยุทธ์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการกีฬาระดับอาชีพเชิงธุรกิจ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*. 14(2), 1-16.
- นพพร จันทรนาชู, คุณัตว์ พิธพรชัยกุล, นภสรณี ละไพจิตร, และนรินทรา จันทสร. (2556). การพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาวอลเลย์บอล บาสเกตบอล แอนด์บอล และวู้ดบอล สำหรับประเทศไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 12(2), 124-133.
- นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร และจิรกรณ ศิริประเสริฐ. (2565). คุณลักษณะที่ดีของการเป็นผู้ฝึกสอน (มุมมองทาง จิตวิทยาการกีฬา). *วารสารวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา*. 1(1), 27-31.
- สมาคมกีฬาวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทย. (2565). *ประวัติกีฬาวอลเลย์บอล*. สืบค้น 17 สิงหาคม 2567, จาก <http://referee.volleyball.or.th/>
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- อธิวัฒน์ วรนิธิภาคย์. (2023). ปัจจัยทางสังคมศาสตร์และการวิเคราะห์ทฤษฎีลำดับขั้นของความ ต้องการ ของอับราฮัมฮาร์โลด์มาสโลว์. *วารสารวิชาการไทยวิจัยและการจัดการ*. 4(3), 57-71.
- Bandura, A. (1971). *Social Learning Theory*. New York: General Learning Press.